

Dosarul nr. 2ra-1783/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: N. Mazur)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Anton, V. Cotorobai, I. Țurcan)

Î N C H E I E R E

27 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Grigore Gomeniuc și Vasili Gomeniuc, reprezentați de avocatul Octavian Pașcan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Liubovi Eremeiciuc împotriva Tatianei Popa, lui Vasile Gomeniuc, Alexandru Gomeniuc, Timofei Gomeniuc, Sergiu Gomeniuc, Grigore Gomeniuc și Inspectoratul Fiscal de Stat, Oficiul Centru cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, și

la acțiunea reconvențională depusă de Timofei Gomeniuc împotriva Liuboviei Eremeiciuc (Gomeniuc), Tatianei Popa cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, și

la cererea reconvențională depusă de Tatiana Popa împotriva lui Grigore Gomeniuc, Vasile Gomeniuc, Alexandru Gomeniuc, Timofei Gomeniuc, Sergiu Gomeniuc, Liuboviei Eremeiciuc cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii,

împotriva deciziei din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 17 august 2016, Liubovi Eremeiciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatianei Popa, lui Vasile Gomeniuc, Alexandru Gomeniuc, Timofei Gomeniuc, Sergiu Gomeniuc, Grigore Gomeniuc și Inspectoratul Fiscal de Stat, Oficiul Centru cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii pentru Liubovi Eremeiciuc după decesul surorii sale, Lidia Redico, declarată decedată din data de 09 decembrie 2014, în baza hotărârii din 07 noiembrie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

În motivarea cererii a indicat că în luna decembrie 2005, sora ei și a părinților, Lidia Redico (numele de până la căsătorie - Gomeniuc), la solicitarea unei persoane necunoscute a ieșit de la domiciliu și nu s-a mai întors. Despre acest fapt ea a fost informată de nepotul ei, feciorul surorii Tatiana Popa (Gomeniuc) - Vitalie Popa, care la acel moment locuia cu Lidia Redico. A aflat că dânsul a înregistrat la Comisariatul de Poliție Centru, mun. Chișinău o cerere privind dispariția Lidiei Redico și pe baza cererii date a fost pornit un dosar penal. Începând cu perioada

menționată, reclamanta s-a adresat de mai multe ori atât pârâtei Tatiana Popa, cât și nepotului Vitalie Popa, pentru a obține vreo informație privind situația creată, legată cu dispariția surorii Lidia Redico, însă nu a primit nici un răspuns.

Suplimentar, reclamanta a indicat faptul că în ultima perioadă de timp, Tatiana Popa (Gomeniuc) a încetat să răspundă la apelurile ei telefonice și prin internet. În legătura cu acest fapt, reclamanta a fost nevoită să se adreseze la avocat pentru a obține informația despre dispariția fără veste a surorii Lidia Redico și la 26 ianuarie 2016, a încheiat contractul nr. 01/16 cu privire la acordarea asistenței juridice.

La 27 ianuarie 2016, de către avocat la Comisariatul de Poliție Centru, mun. Chișinău a fost înregistrată o cerere privind studierea dosarului penal, intentat pe faptul dispariției fără veste a cet. Redico Lidia, născută la XXXXX, cu ultimul domiciliu cunoscut în XXXXX.

La 05 februarie 2016, după ce a luat cunoștință de dosarul penal, reclamanta a aflat că, la 06 decembrie 2005, în jurul orelor 19:30, sora sa, Lidia Redico, la solicitarea unei persoane necunoscute a ieșit de la domiciliu și nu s-a mai întors. În legătură cu acest fapt, nepotul reclamantei, Popa Vitalie Vasile, la 08 decembrie 2005, a depus o cerere la Comisariatul de Poliție Centru, mun. Chișinău, declarând dispariția mătușii sale, Lidia Redico.

La 03 februarie 2006, pe cazul dat a fost pornit un dosar de cercetare operativă și, totodată, a fost pornit dosarul de căutare nr. 2005010697, în cadrul căruia cet. Lidia Redico a fost anunțată în căutare interstatală. Din materialele cauzei penale respective, reclamanta susține că a aflat și despre existența hotărârii din 07 noiembrie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, de care dânsa a luat cunoștință la 19 februarie 2016.

În baza hotărârii indicate, la 25 februarie 2016, reclamanta a perfectat certificatul de deces pe numele Lidiei Redico. Adresându-se în luna aprilie 2016 la notar pentru a perfecta succesiunea rămasă după decesul surorii, Lidia Redico, reclamanta a primit decizie de refuz, pe motivul expirării termenului de șase luni. Totodată reclamantei i-a devenit cunoscut faptul că, la 15 aprilie 2016, nimeni dintre moștenitori, nici chiar pârâta Tatiana Popa, nu au deschis dosar succesoral.

Reclamanta a specificat că după decesul surorii, Lidia Redico, a rămas patrimoniul succesoral compus din: $\frac{1}{4}$ cotă-parte din imobilul situat în XXXXX, nr. cadastral XXXXX și $\frac{3}{4}$ cotă-parte din imobilul situat în mun. Chișinău, str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX.

La 13 decembrie 2016, Timofei Gomeniuc a depus cerere reconvențională împotriva Liuboviei Eremeiciuc și Tatiane Popa, prin care a solicitat prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, pe motiv că despre existența hotărârii din 07 noiembrie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, prin care Lidia Redico (Gomeniuc), a fost declarată decedată, a aflat din încheierea din 22 august 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, prin care a fost atras în proces ca pârât.

La 28 aprilie 2017, Tatiana Popa a depus cerere reconvențională împotriva lui Grigore Gomeniuc, Vasilie Gomeniuc, Alexandru Gomeniuc, Timofei Gomeniuc, Sergiu Gomeniuc, Liuboviei Eremeiciuc, solicitând constatarea faptului acceptării succesiunii de către Tatiana Popa (numele de până la căsătorie - Gomeniuc), rămasă după decesul surorii Lidia Redico (numele de până la căsătorie - Gomeniuc), născută la XXXXX, declarată decedată din data de 09 decembrie 2014, în baza hotărârii din 07 noiembrie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, cu ultimul loc de domiciliu în XXXXX.

În motivarea acțiunii reconvenționale s-a indicat că la 04 iulie 2016, Tatiana Popa a depus la Judecătoria Centru, mun. Chișinău cerere privind constatarea faptului acceptării succesiunii rămase după decesul Lidiei Redico, declarată decedată prin hotărârea din 07 noiembrie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău. Ulterior, Tatiana Popa a aflat că Liubovi Eremeiciuc a depus cerere de chemare în judecată cu solicitarea de a pronunța o hotărâre judecătorească privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, după decesul surorii Lidia Redico, fără a informa instanța care examina acțiunea în constatare.

Or, prin încheierea din 23 noiembrie 2016, instanța de judecată a dispus scoaterea de pe rol a cererii Tatiane Popa, pe motiv că există un litigiu de drept, explicând petiționarei dreptul de a se adresa cu aceeași solicitare în instanța de drept comun în procedură litigioasă.

Reclamanta pe acțiunea reconvențională Tatiana Popa (numele de până la căsătorie - Gomeniuc), a indicat că a domiciliat împreună cu familia sa și cu Lidia Redico (numele de până la căsătorie - Gomeniuc) în aceeași casă de locuit din XXXXX, din anul 1987, casa fiind reconstruită din surse comune, fiind dată în exploatare în anul 2001. La momentul adresării cu acțiune, în casa respectivă, domiciliu Tatiana Popa împreună cu familia, fiind și moștenitoare legală, însă nu poate dispune de bunurile construite și reparate din surse proprii și din surse comune, inclusiv acele înregistrate pe numele surorii Lidia Redico.

Tatiana Popa a indicat că sora sa, Lidia Redico, nu a lăsat testament, iar în casa unde a locuit a rămas să locuiască împreună cu familia, inclusiv în perioada de șase luni după ce Lidia Redico a fost declarată decedată, administrând toate bunurile, achitând impozitele, serviciile comunale, a efectuat reparații și alte lucrări de întreținere și administrare a bunurilor.

Astfel, masa succesorală rămasă după decesul Lidiei Redico, este constituită din: cota-parte de $\frac{3}{4}$ din casa de locuit cu suprafața de 86,8 m.p., din mun. Chișinău, str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX; cota-parte de $\frac{3}{4}$ din casa de locuit cu suprafața de 40,7 m.p., din mun. Chișinău, str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX; cota-parte de $\frac{3}{4}$ din construcția accesorie cu suprafața de 19,0 m.p., din mun. Chișinău, str. XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX; cota-parte de $\frac{1}{4}$ din casa de locuit de 114,5 m.p. și construcții accesorii din XXXXX, nr. cadastral XXXXX.01; depozit bancar la BC „Moldova- Agroindbank”, filiala nr. 3, cont de depozit XXXXX.

Prin hotărârea din 30 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru au fost admise cererile depuse de Liubovi Eremeiciuc, Timofei Gomeniuc și Tatiana Popa; a fost prelungit Liuboviei Eremeiciuc termenul de acceptare a succesiunii după decesul surorii Lidia Redico, declarată decedată din data de 09 decembrie 2014 în baza hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 07 noiembrie 2014; a fost prelungit lui Timofei Gomeniuc termenul de acceptare a succesiunii după decesul surorii Lidia Redico, declarată decedată din data de 09 decembrie 2014 în baza hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 07 noiembrie 2014; a fost constatat faptul acceptării de către Tatiana Popa a succesiunii rămase după decesul surorii Lidia Redico, declarată decedată din data de 09 decembrie 2014 în baza hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 07 noiembrie 2014.

Invocând ilegalitatea hotărârii primei instanțe, Tatiana Popa, Vasile Gomeniuc și Grigore Gomeniuc au declarat apel.

Prin decizia din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse cererile de apel depuse de Tatiana Popa, Vasile Gomeniuc și Grigore Gomeniuc și a fost menținută hotărârea din 30 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat faptul că constatarea decesului are anumite consecințe, una din ele fiind deschiderea succesiunii - art. 1440 alin. (1) din Codul civil. Apelanta Tatiana Popa cunoștea despre faptul că are frați, surori, dar nu a făcut publice acțiunile de constatare a decesului, astfel având loc extinderea termenului, care ar fi un impediment în manifestarea intenției de vocație succesorală pentru ceilalți succesori. Prin urmare, referirea apelantei Tatiana Popa la existența hotărârii din 07 noiembrie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău nu e opozabilă terților.

Aceasta pentru că dânsa, contrar normelor din procedura specială nu a determinat cercul persoanelor interesate în acea cauză, tăinuind în consecință și data deschiderii succesiunii. Iar în virtutea obligațiilor sale de bună-credință, după obținerea hotărârii pe caz, apelanta urma să depună la notar hotărârea judecătorească, certificatul de deces și să inițieze procedura de deschidere a succesiunii. Dar aceste acțiuni nu au fost întreprinse, astfel se observă că Tatiana Popa a încercat să creeze aparențe false despre lipsa intenției de a succede după defunctă.

Totodată, instanța de apel a apreciat ca întemeiată concluzia instanței de fond privind oportunitatea admiterii cererii Tatiane Popa privind stabilirea faptului acceptării succesiunii după decesul surorii Lidia Redico. Or, precum reiese din materialele cauzei, Tatiana Popa a locuit în casa din XXXXX, împreună cu defuncta și după decesul ei a rămas să locuiască în imobil. Iar la moment acolo locuiesc copiii ei, care posedă și administrează bunurile Lidiei Redico, fapt confirmat prin bonurile de chitare a serviciilor comunale și a impozitelor.

La 15 mai 2019, Tatiana Popa, prin intermediul avocatului Igor Gargaun, a contestat cu recurs decizia din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 10 iulie 2019 a Curții Supreme de Justiție a fost considerat inadmisibil recursul declarat de Tatiana Popa, prin intermediul avocatului Igor Gargaun.

La 22 iulie 2019, Grigore Gomeniuc și Vasili Gomeniuc, reprezentați de avocatul Octavian Pașcan, au declarat recurs.

În motivarea recursului au invocat faptul că instanțele de judecată au aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, au apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanțelor sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei. Suplimentar, au invocat faptul că instanța de apel a apreciat eronat termenele de procedură, deoarece acțiunile formulate de Liubovi Eremeiciuc și Timofei Gomeniuc urmau a fi respinse ca tardive.

Astfel, recurenții au solicitat admiterea cererii de recurs, casarea integrală a deciziei din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și parțială a hotărârii din 30 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea admiterii cerințelor formulate de Liubovi Eremeiciuc și Timofei Gomeniuc, cu pronunțarea în această parte a unei decizii prin care să fie respinse integral pretențiile formulate de Liubovi Eremeiciuc și Timofei Gomeniuc, în rest hotărârea primei instanțe urmând a fi menținută.

Examinând temeiurile recursului declarat de Grigore Gomeniuc și Vasili Gomeniuc, reprezentați de avocatul Octavian Pașcan, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Grigore Gomeniuc și Vasili Gomeniuc, reprezentați de avocatul Octavian Pașcan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarate de Grigore Gomeniuc și Vasili Gomeniuc, reprezentați de avocatul Octavian Pașcan, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Grigore Gomeniuc și Vasili Gomeniuc, reprezentați de avocatul Octavian Pașcan, împotriva deciziei din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat